

community

Novoapostolska Crkva širom svijeta

03/2022/HR

Zajedništvo s Kristom i u Kristu

Uvodni članak
Izabrani za služenje

Služba Božja
Zajedništvo s Kristom i u
Kristu

Crkveni nauk
Između eutanazije i
palijativne medicine

Novoapostolska Crkva
International

Izabrani za služenje

Draga braćo i sestre,

stalno me zaokupljaju misli na temu „izbora“. Još uvijek smo skloni misliti da smo izabrani samo zbog toga da bismo na kraju vremena bili spašeni. Smatramo da nas je Bog izabrao i da ćemo biti spašeni, a da će svi drugi propasti. Stvar, međutim, nije tako jednostavna. Jedan jednostavan primjer o tome: svi mi poznamo braću i sestre po vjeri ili čak članove obitelji koji se više ne zanimaju za Boga te nemaju više nikakav odnos s njime niti odlaze na službe Božje. Zar ćemo doista za njih reći da nisu izabrani, da će propasti? Tko u sebi nosi samo iskricu ljubavi prema bližnjemu, ne može tako razmišljati. Ne smijemo na taj način razmišljati o Božjem izboru.

Pa što je onda „izbor“? Izbor znači biti izabran za neku vrstu služenja. Izabran /-a si da služiš Gospodinu i da pripomogneš da se svim ljudima

navijesti spasenje. To je izbor. To tumačenje ne zvuči baš ugodno, ali ga možemo povezati s ljubavlju prema bližnjemu.

Čovjek nije izabran da bi bio spašen a da svi drugi budu izgubljeni; ti si pozvan /-a služiti Gospodinu i ljudima. To je izbor: izbor za služenje!

Uz srdačan pozdrav, vaš

Jean Luc-Schneider

Zajedništvo s Kristom i u Kristu

Neposredno je na službi Božjoj u Calgaryju (Kanada) bilo doduše samo nekih 230 braće i sestara, ali je zato više od 13. 500 ljudi bilo prisutno preko interneta.

Prva Ivanova poslanica 1,3

*Što smo vidjeli i čuli, to
naviještamo i vama,
da i vi imate s nama
zajedništvo.
A naše je zajedništvo s
Ocem i Sinom
njegovim Isusom Kristom.*

Draga moja braćo i sestre, mislim da su mnogi od nas zahvalni našem nebeskom Ocu što možemo ovdje u Calgaryju zajedno slaviti i doživjeti ovu službu Božju; i što mnoga braća i sestre u Sjevernoj Americi mogu biti s nama povezani. Zahvalni smo mu da je uslišao naše molitve i da se možemo okupljati da čujemo njegovu poruku koju nam prenosi Sveto pismo. Prva poruka Duha Svetoga glasi: Bog nikoga ne zaboravlja! Želio bih ovu poruku uputiti prije svega onima koji su u nevolji i patnji, a takvih ima danas mnogo. U ovo se vrijeme sve okreće oko covida, a naš svakodnevni život mora ići dalje. Mnoga braća i sestre moraju živjeti s nekom bolesti, drugi pak žaluju zbog gubitka neke bliske osobe dok se neki pak bore s problemima na poslu, u obitelji ili su ih

Možda se tu i tamo kod nekoga javljaju misli da je zaboravljen jer se sve okreće samo oko covida. Bog nikoga ne zaboravlja! Njemu su poznate tvoje misli; on zna za tvoj problem: on dijeli s tobom tvoju bol. Imaj pouzdanja u njega! On će ti pomoći. Želio bih ovu poruku uputiti i onima koji su na sunčanoj strani života; koji doživljavaju mnoge lijepe stvari; koji su naprosto sretni; koji doživljavaju blagoslov i Božju prisutnost. Možda imate i vi lošu savijest, jer vam u životu ide dobro. Nema potrebe za to! Isus dijeli s vama vašu radost. Radujte se blagoslovu koji vam je Bog udijelio i zahvalite mu na primjeren način za to! Naš nebeski otac ne zaboravlja nikoga!

I u ovo teško, veoma posebno vrijeme nismo promijenili ništa u našim prioritetima te se i nadalje pripremamo na Kristov ponovni dolazak. Upravo smo zbog toga i danas ovdje i vjerujemo u Krista. Želimo imati vječno zajedništvo s Bogom. Želimo imati udjela u zajedništvu

Boga, Oca, Sina i Duha Svetoga. Želimo u vječnosti živjeti zajedno s Kristom u njegovom kraljevstvu. To je smisao našeg života, smisao kršćanske vjere. Ne radi se o tome da na zemlji budemo sretni, uspješni, bez problema, bogati i imamo sve što čovjeka čini zadovoljnim. Kršćanin ima veliku želju da ima vječno zajedništvo s Kristom. U protivnom je Krist uzalud umro. Želimo imati zajedništvo s Bogom u njegovom kraljevstvu. Želimo imati udjela u zajedništvu s Bogom, Ocem, Sinom i Duhom Svetim. Zbog toga smo i izabrali geslo za ovu godinu: „Zajedno u Kristu“. To je sljedeći korak u planu otkupljenja.

Pisac Ivanove poslanice kaže ovdje da čovjek može imati zajedništvo s Bogom samo ako je u zajedništvu s apostolima. Postoji i razlog za to: u tadašnje vrijeme, u prvim desetljećima kršćanske Crkve bilo je raznih shvaćanja o osobi i naravi Isusa Krista. Jedni su imali jednu predodžbu drugi neku drugu. Ubrzo se shvatilo da to nikamo ne vodi. Zbog toga pisac u poslanici kaže da onaj tko želi imati zajedništvo s Isusom Kristom, mora imati i

zajedništvo s apostolima; mora vjerovati u apostolski nauk; mora vjerovati u svjedočanstvo onih koji su Isusa Krista vidjeli i slušali dok je bio na zemlji. Ne radi se, dakle, o nauku novoapostolskih apostola. Govorimo o nauku apostola u duhu Biblije. Radi se o svjedočanstvu onih koji su Isusa gledali i slušali dok je bio na zemlji; koji su imali nalog da druge uče što je Isus njih učio. Ne možemo imati zajedništvo s Kristom, ako ne vjerujemo u nauk, u svjedočanstvo apostola kako stoji zapisano u Novom zavjetu. Isus je upozoravao da će se pojaviti mnogi koji će govoriti: „Evo ovdje Mesije! Eno ga ondje!“ (Mk 13,21). Ukazivao je na one koji će reći da ih je Krist poslao; koji čine velika znamenja, koji prorokuju o Isusu i istjeruju

zloduhe – i koji su veoma uspješni. Isus je pozivao na oprez i rekao da on takve nije poslao (usp. Mk 13,21-23; Mt,7,22.23).

Nije zadaća Novoapostolske Crkve napraviti kategorizaciju različitih Crkava i reći koja je dobra, a

koja je sumnjiva. Nije to naša zadaća. Zadaća je apostolata danas naviještati nauk Isusa Krista kako ga prikazuju apostoli u Svetom pismu. Svatko može raditi i propovijedati što želi, naša je zadaća, međutim, pripremiti vjernike da mognu ući u kraljevstvo Božje i imati zajedništvo s Kristom. Zato moramo vjerovati u nauk apostola, u svjedočanstvo onih koji su zajedno s njime bili na zemlji. Što su oni rekli? Što su izvijestili? Što je Isus rekao o sebi? Dopustite mi da navedem pet točaka:

Prvo: Isus je rekao da cjelokupno Pismo – to za nas danas znači Stari zavjet – govori o njemu (usp. Iv 5,39; Lk 24,44). Prema Isusovim riječima Stari zavjet najavljuje njegov dolazak. To znači da je sastavni dio nauke apostola da Stari zavjet treba promatrati i tumačiti polazeći od Isusa Krista. Ne možemo jednostavno uzeti neku rečenicu iz nekog odlomka Staroga zavjeta i reći: „To je namijenjeno nama danas!“ Ono što je u Starom zavjetu važno za nas, za naše spasenje, treba shvaćati u svjetlu evanđelja, a na osnovi riječi i djela Isusa Krista. To je nešto veoma važno!

Božanski život je život u zajedništvu

Isus Krist je rekao također da nije došao i da ga Otac nije poslao da kazni grešnike. Naprotiv, poslao ga je da ih spasi! Ivan Krstitelj je, kao i učenici, to pogrešno shvatio. Oni su mislili da treba kažnjavati. Spomenimo se Petra: bio je za kažnjavanje te je služi velikog svećenika koji je s ostalima došao uhititi Isusa odsjekao uho. Isus ga je zbog toga ukorio (usp. Lk 22, 49-51). Jednom drugom zgodom su učenici htjeli zapovijediti ognju da siđe s neba i kazni grešnike. Isus je i njih ukorio (usp. Lk 9,51-56). On nije bio došao da kažnjava grešnike, već da ih spasi. Nauk apostola kaže da Isus Krist nije nikoga poslao da u njegovo ime kažnjava grešnike. Nitko ne može za sebe to tvrditi. Isus Krist je otkupitelj. Normalno je da društva moraju propisati pravila ponašanja i kažnjavati prekršitelje. Isus se tome ne protivi. On je poštovao društvena pravila svoga vremena. Ali se nikoga ne smije kažnjavati u ime i po nalogu Isusa Krista. To nije u skladu s njegovim naukom.

Isus je također rekao da njegovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta (usp. Iv 18, 36). Time je htio naglasiti da nije došao na zemlju rješavati ljudima njihove zemaljske probleme; da postane njihov kralj i vlada njihovom zemljom. Židovski je narod zbog toga bio razočaran, jer su očekivali da će ih osloboditi Rimljana i riješiti sve njihove probleme. Željeli su da obogati siromašne i ozdravlja bolesne. To nije bila Isusova zadaća. Njegovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta. On nije došao da bi izdao novi

katalog grijeha i pravila. Samo je rekao: „Ljubi Boga i ljubi svoga bližnjega!“ (usp. Lk 10,27).

Nije prihvaćao farizeje ni njihov dugačak popis pravila i zakona. Isus nije došao da bi vladao svijetom. Evandjelje nije popis prijedloga s rješenjima za ljudske ovozemaljske probleme. Ako imamo probleme, onda ih imamo zato jer svijetom vlada zlo. Društvo ne može riješiti taj problem. Postoji samo jedan Otkupitelj, a to je Isus Krist. On želi riješiti taj problem i osloboditi nas zla. Želi nas uvesti u svoje kraljevstvo, kasnije u novo stvorenje gdje više nema mjesta za zlo, patnju i smrt. To je početak rješenja koje nudi Isus Krist. On nam kaže

*Isus je pobijedio nad zlom
i želio bi svoju pobjedu
podijeliti s nama.*

što moramo činiti da bismo se spasili i došli u njegovo kraljevstvo gdje nema problema i gdje zlo više ne postoji. To je nauk Isusa Krista.

Kristov je nauk također da je kao Sin Božji došao na zemlju, postao pravi čovjek i kao takav

pobijedio zlo i smrt. Stekao je time tako veliku zaslugu kakvu nitko dugi ne može; učinio je, naime, ono što drugi ne mogu. U potpunosti je svladao zlo i smrt (usp. Fil 2,5-8). I svoju zaslugu želi podijeliti s nama; on želi svoju pobjedu podijeliti s nama, jer zna da mi sami nismo sposobni za takvu pobjedu. Mi moramo samo vjerovati u njega, imati pouzdanja u njega i biti s njime u zajedništvu duha. Pavao nadodaje da moramo s njime dijeliti njegove patnje (usp. Fil 3,10). Isus nije došao na zemlju da nas otkupi od svih problema; želio bi da u kušnjama budemo postojani i vjerni, da budemo s njime i u zajedništvu patnje.

To znači da patnje, kada naiđu, moramo podnosti na isti način kao što ih je on podnosio. I u patnji moramo ljubiti Boga, imati pouzdanja u njega, ostati mu vjerni i poslušni sve do kraja. To je zajedništvo u patnji i to je nauk Isusa Krista.

Posljednja točka koju bih želio spomenuti: Isus je rekao što moramo činiti da bismo došli u njegovo kraljevstvo - i to nije nikakav izum Novoapostolske Crkve. Rekao je da čovjek mora biti nanovo rođen iz vode i Duha Svetoga da bi ušao u njegovo kraljevstvo (usp. Iv 3,3). Mora primiti Božji život da bi imao zajedništvo s Bogom, Ocem, Sinom i Duhom Svetim. Rekao je također da onaj tko želi steći vječni život mora jesti njegovo tijelo i piti njegovu krv (usp. Iv 6,54-56). Moramo, dakle, slaviti Svetu večeru. Tko želi steći vječni život, mora primiti sakramente! Draga braćo i sestre, ovo je kratak sažetak apostolskog nauka. Stari zavjet je uvijek relevantan kada ga dovodimo u vezu s naukom Isusa Krista i kada ga razumijemo i tumačimo na osnovi njegovih riječi i djela. Isus Krist nije došao da kažnjava, već da spasava.

On nije došao da bi rješavao zemaljske probleme i da bi vladao društvom. Došao je da nas oslobodi zla i uvede u svoje kraljevstvo. Pobijedio je nad zlom i želio bi svoju pobjedu podijeliti s nama. Mi se moramo samo pouzdavati u njega, dijeliti njegovu ljubav, vjerovati u njega i ostati mu vjerni pa čak i kada patimo; k svemu tome moramo i primiti

sakramente.

U Evanđelju po Ivanu stoji, osim toga, da oni koji žele imati zajedništvo s Ocem moraju imati i uzajamno zajedništvo. Ne možemo imati zajedništvo s Bogom, ne možemo ljubiti Boga ako se uzajamno ne ljubimo. Veza je uzajamna. Ako želimo biti zajedno s Kristom, tada moramo biti zajedno s njime. Isus je tu veoma jasan. Svoju je solidarnost sa svim vjernicima potvrdio kad je rekao: „... meni ste učinili koliko ste učinili jednomu od ove moje najmanje braće“ (Mt 25,40).

Da bismo mogli imati zajedništvo s Isusom Kristom, moramo dijeliti njegove osjećaje i njegove misli. Sin Božji – on je Bog – živio je u Božjoj slavi na nebu gdje je sve savršeno, sveto i predivno. Napustio je tu slavu da bi došao na zemlju i s ljudima dijelio uvjete njihovog života. Dijelio je s njima radost, patnju i život. Prihvatio je čak i umrijeti, jer i ljudi moraju umrijeti. Napustio je svoju slavu da bi pokazao svoju solidarnost i bio ono što smo i mi - ljudsko biće - samo da nas spasi. Što će se dogoditi ako takvu ljubav Isusa Krista nosimo u svom srcu? Tada ćemo suosjećati sa stanjem svoga blišnjega. Bit ćemo spremni napustiti svoju udobnost i pomoći blišnjemu kada vidimo da pati, da mu je nešto potrebno. To sigurno nije uvijek ugodno. Jednostavnije je ignorirati onoga tko pati. Često mi djeluje kao da je patnja zarazna; jer čim je netko nesretan, drugi čine sve samo da mu se maknu s puta. Ali tu nema ničeg zaraznog! Napustimo svoju udobnost da pomognemo svome blišnjemu da s njime podijelimo njegovu bol i njegovu patnju, da ga utješimo! Isus je molio svoje učenike da budu jedno kao što su on i Otac jedno (usp. Iv 17, 20.21). Isus je znao da nije moguće da njegovi učenici budu u zajedništvu s Ocem i Sinom ako međusobno nisu jedno. Upozorio ih je da trebaju pomagati jedan drugome – „Što njemu činite, meni činite!“ Dakle, još jednom: ako želimo imati zajedništvo s Kristom, moramo imati uzajamno zajedništvo u Kristu!

Da nam pomogne i omogući da imamo zajedništvo s Bogom i međusobno, Bog je poslao apostole. Po apostolatu primamo sve što nam je potrebno da budemo jedno s Bogom i međusobno. Pritom se ne radi o osobi, već o službi! Prvo što nam pomaže da

budemo jedno je apostolski nauk – i ovdje mislim na danas živeće apostole. Osjećam veliku zahvalnost da mi u Novoapostolskoj Crkvi imamo jedan nauk. Imamo zajedničku vjeru, jedno Vjerovanje, jedan Katekizam. Kako bi bilo žalosno kada bismo, prije nego li čujemo, nekog apostola, morali provjeravati na čijoj je on strani ili koje tumačenje Pisma i evanđelja on slijedi.

U našoj je Crkvi to krajnje jednostavno. Imamo jedno Vjerovanje, jedan nauk, jednog Učitelja, jedan Katekizam i jedan cilj. Ako smo jedno s apostolskim naukom, lako ćemo biti jedno i međusobno. Ako svaki propovjednik i svaki vjernik ima svoje vlastito tumačenje Svetog pisma, jedinstvo nije moguće. Tamo gdje je na djelu Duh Sveti, on djeluje za jedinstvo.

Apostoli nam naviještaju i oprostjenje grijeha. Kada apostol ili svećenik po njegovom nalogu naviješta: „Vaši su vam grijesi oprostieni!“, tada možemo biti sigurni da smo primili Isusovu milost. Bez oprostjenja grijeha ne možemo kao grešnici imati zajedništvo s Bogom, ne možemo doći u njegovo kraljevstvo. Po oprostjenju grijeha moramo biti očišćeni.

Po apostolima primamo sakramente Svetog krštenja i Svetog zapečaćenja a po njima i božanski život. Kako bismo mogli imati zajedništvo s Bogom kada u sebi ne bismo nosili božanski život? Novo stvorenje u Isusu Kristu – i samo ono – je sposobno ući u kraljevstvo Božje. Moramo postati novim stvorenjem kako bismo mogli ući u vječno zajedništvo s Bogom, a to nam omogućuju apostoli koje šalje Isus Krist – „Krstite ih“ (Mt 28,19)! Po apostolima primamo dar Duha Svetoga.

Sljedeća točka: Tamo gdje Duh Sveti djeluje možemo slaviti Svetu večeru i s njome primiti sve što je potrebno za naše otkupljenje – tijelo i krv Isusa Krista. Imajte uvijek na umu Isusove riječi: „Ako ne jedete moje tijelo ...“. Po apostolatu primamo tijelo i krv Isusa Krista. Kada zajednica slavi Svetu večeru, prisutni su tijelo i krv Isusa Krista. To nije tek ideja, to nije koncept ni nadahnuće; kada slavimo Svetu večeru u krugu apostola, možemo biti sigurni da je

Isus u tom trenutku prisutan svojim tijelom i krvlju među nama. On je doista prisutan, on je s nama, na našoj strani. To možemo osjetiti. On više nije među mrtvima, on je živ i on je s nama!

Što se događa kada je on prisutan? Što se je događalo kad je Isus bio sa svojim učenicima? On im nije dozvoljavao da osuđuju druge ljude. To nije bila njihova zadaća. Nije im dopuštao da se svađaju. Mnogi su se problemi riješili samo zato jer je Isus bio prisutan. Kad slavimo Svetu večeru, Isus je prisutan. Po njemu, po njegovom tijelu i njegovoj krvi primamo njegovo biće. On hrani novo stvorenje i mi možemo duhovno rasti kako bismo bili spremni za ulazak u kraljevstvo Božje.

Sveta večera nam pomaže također kako bismo imali zajedništvo u Kristu. Biblija kaže da smo jedno tijelo, jer smo dionici jednog kruha (usp. 1 Kor 10,17). Kada primamo Svetu večeru, možemo vidjeti da primamo od istog kruha. Taj je kruh na jednoj strani riječ, nauk Isusa Krista, a na drugoj tijelo i krv Isusova. I svi mi primamo jedno tijelo. Čitava zajednica može vidjeti da svako dijete Božje, svaki vjernik prima isti nauk i isti sakrament - i da to djeluje na sve neovisno o osobi i situaciji u kojoj se ona nalazi. Pojedinačne životne situacije u zajednici mogu biti veoma različite; ali kada slavimo Svetu večeru, možemo vidjeti da postoji samo jedan jedini kruh. Cilj je za sve isti. Svi mi moramo ići istim putem i u njega vjerovati.

Živimo u vremenu kada ljudi veliki značaj pridaju svojoj različitosti od drugih. Ponekad mi se čini da ljudi čak usavršavaju svoje različitosti da bi pokazali: „Ne, ja nisam kao ti. Morate me poštovati. Ja sam drugačiji /- ja.“ I to je u redu. Moramo prihvaćati činjenicu da je naš bižnji drugačiji. O tome ne trebamo raspravljati. Ali naš cilj ne smije biti da naglašavamo svoju različitost i na njoj inzistiramo. Jedan kruh! Mi smo jedno tijelo! Naglašavajmo ono što smo zajedno u Kristu! Razlike među nama su nebitne! Važno je da je isto rješenje za nas sve. Put kojim moramo ići je isti za sve nas! Prestanimo, molim vas, s time da ističemo različitosti. Poštujemo bližnjega, premda je drugačiji, ali se koncentrirati trebamo na ono što nam je zajedničko!

Kada je Isus ustanovio Svetu večeru, učenicima je dao najprije kruha. Potom je uzeo kalež s vinom, dao ga učenicima i rekao: „Pijte iz njega svi“ (Mt 26,27). Pred njima je bio samo jedan kalež tako da je prvi učenik trebao otpiti malo vina iz kaleža i proslijediti ga drugom učeniku, drugi trećem i tako dalje; kalež je kružio iz ruku jednog učenika u ruke sljedećeg. Isus je rekao: „... ovo je moja krv, krv Saveza, koja se proljeva za sve vas za oprostjenje grijeha“ (Mt 26,28). Lijepa je to slika. Taj kalež s vinom, s krvlju Isusovom, kruži među učenicima kao što krv cirkulira tijelom. Jedna krv, jedno tijelo. Naravno da mi danas iz praktičnih razloga Svetu večeru slavimo s hostijama, a u svakoj od njih je sadržano nekoliko kapljica vina, ali značenje ostaje isto. Kad slavimo Svetu večeru, Isusova krv se izljevaju u zajednicu po kojoj mora cirkulirati. Svjesni smo da se po Isusovoj krvi moramo očistiti, inače za nas nema otkupljenja, nema spasenja. Potrebno nam je oprostjenje grijeha. Potpuno smo ovisni o njemu. Svaki pojedini dio tijela ovisi o tome da li krv cirkulira. Pavao je rekao: „Ne može oko reći ruci: 'Ne trebaš mi', ili pak glava nogama: 'Ne trebate mi'“ (1 Kor 12,21). Lijepa je ovo slika za zajednicu, Crkvu, jedinstvo Crkve, jedinstvo vjernika: svi smo mi potpuno ovisni o krvi Isusa Krista. To nam pomaže da budemo jedno i to možemo doživjeti kada Duh Sveti djeluje po apostolatu.

Posljednja točka o Svetoj večeri: kada ju slavimo, imamo predokus velike svadbene gozbe koju ćemo na nebu slaviti u zajedništvu s našim Gospodinom

Isusom Kristom. To nas podsjeća da svi mi imamo istu budućnost, a ta će budućnost biti naša radost. Bez obzira u kakvoj se situaciji nalazili, imamo isti cilj i kada slavimo Svetu večeru, svi mi zajedno govorimo: „Što god da se dogodi, on će doći.“ U to smo uvjereni. Ljudi i sotona mogu činiti što žele, ali nitko ne može Isusa spriječiti da opet ne dođe, i tada ćemo s njime ući u njegovo kraljevstvo.

Draga moja braćo i sestre, „Zajedno u Kristu“ – to je naše geslo za ovu godinu. Naš cilj je imati u vječnosti zajedništvo s Kristom. Zato moramo vjerovati u apostolski nauk, zapisan u Bibliji. Isusa vidimo onakvog kako su ga opisali biblijski apostoli. Da bismo imali zajedništvo s Isusom, moramo imati zajedništvo s drugim ljudima. Oba zajedništva, ono s Isusom i ono s drugim ljudima, su moguća, jer sve što nam je za to potrebno primamo po djelovanju Duha Svetoga i po apostolima koje on šalje. To je naše blago. To je naša vjera. Zahvalni smo našem nebeskom Ocu za njegovu milost.

SREDIŠNJA MISAO

Naš cilj je zajedništvo s Bogom. Radi toga ostajemo vjerni apostolskom nauku i doprinosimo jedinstvu vjernika. Zajedničko slavljenje Svete večere učvršćuje naše zajedništvo s Bogom i s drugim ljudima.

Između eutanazije i paliјativne medicine

Pomisao na umiranje izaziva strah da slijedi patnja, samoća, prepuštenost samome sebi. Pritom se u čovjeku lako rađa želja da sam odluči okončati svoj život – dvoumljenje u kojem kršćanska vjera nudi pomoć.

Medicinski potpomognuto samoubojstvo se često spominje u vezi s eutanazijom. Za razliku od usmrćivanja na zahtjev, ovdje sam pacijent izaziva ili prouzročuje svoju smrt. Pritom ga podupire neka druga osoba (liječnik).

Zakonodavstvo o usmrćivanju na zahtjev i o potpomognutom samoubojstvu je specifično i različito od zemlje do zemlje.

Medicinski potpomognuto umiranje

S obzirom na neizbježnu skorbu smrt valja odvagati koje su medicinske mogućnosti na raspolaganju. Pacijent, liječnici i obitelj razgovaraju koliko vremena treba bolesti dopustiti njezin prirodan razvoj. Ako pacijent nije više u stanju sam donijeti odluke, može se na osnovi njegovog posljednjeg (pisanog) očitovanja odrediti opseg tretmana i njegovog liječenja. Ako takve izjave nema, mogu već i liječnici u dogovoru s obitelji donijeti odluku, ali prema važećim zakonskim propisima.

Cilj terapije više nije liječenje ni produženje života. Sada je u prvom planu ublažavanje tegoba, kao npr. bolova ili nestanka daha, i praćenje bolesti. Namjera nije ubrzati smrt, već dopustiti prirodan tok bolesti i umiranja. To znači odustajanje od mjera za produžavanje života (npr. oživljavanje, umjetno disanje, umjetno hranjenje, dijaliza), smanjivanje lijekova koji produžuju život ili prekid primjene određenih mjera. Primjena svih terapijskih mogućnosti nije primjerena. Hranjenje i davanje infuzije treba nastaviti sve dok to pomaže umirućem, ako ga ne opterećuje.

Važno je u takvim slučajevima pomoću palijativne medicine ukloniti ili ublažavati mučne simptome kao što su bolovi, nestanak daha i strah. Isto je tako važno pacijentu na kraju života pružiti njegu i ljudsku pažnju. Hospiciji i njihove službe su pritom veoma dragocjeni. Pažnja obitelji i rodbine ali i dušobrižnika imaju značajnu ulogu u svim kulturama i religijama.

Unatoč medicinskoj, njegovateljskoj, ljudskoj i dušobrižničkoj skrbi dolazi ponekad na kraju života do jakih bolova, straha i nemira. U svrhu kontrole simptoma može biti uputno u dogovoru s bolesnikom ili njegovom obitelji primijeniti visoku dozu lijekova za ublažavanje bolova ili za smirenje.

Kao nuspojava može doći do slabljenja disanja, a u rijetkim slučajevima i do skraćenja života.

Etička stanovišta

Jedinstven je zahtjev da ljudsko dostojanstvo treba sučuvati i u čovjekovom umiranju. Dok zagovornici aktivne pomoći za ubrzanje umiranja to dostojanstvo vide sačuvano u čovjekovom pravu da sam odluči o svom umiranju te stoga zagovaraju usmrćivanje na zahtjev i potpomognuto samoubojstvo, za protivnike aktivnog pomaganja za ubranu smrt je glavni argument nedodirljivost ljudskog života: nitko ne smije aktivno sudjelovati u prekidanju ljudskog života.

Uvažavanje ili neuvažavanje čovjekove očitovane volje doživljava se primjernim za poštovanje ili dovođenje u pitanje čovjekovog dostojanstva. U nekim se stručnim osvrtima čovjekovo samoodređenje poistovjećuje s njegovim dostojanstvom.

Spriječavanje patnje središnji je argument zagovornika usmrćivanja na zahtjev i potpomognutog samoubojstva kojem je naizgled teško proturiječiti.

Ublažavanje patnje je središnji cilj medicine i moderne etike. Patnja se često poistovjećuje s bolovima. Patnja je, međutim, prije svega pojam negativnih iskustava. Što čovjek doživljava kao nepodnošljivu patnju, u znatnoj mjeri ovisi o njegovom stavu.

Pomoć pri patnji koju čovjek smatra nepodnošljivom može biti doživljaj patnje kao povoda za rađanje nekih uzvišenijih dobara kao što su iskustvo života ili kreposti. Takav stav otvara nove perspektive! Tada život i uz teška ograničenja ili smetnje može imati smisla i biti važan. Na taj način postaje moguće da čovjek umiranje doživljava i prihvaća kao posljednju veliku životnu zadaću.

Zabrinutost protivnika usmrćivanja na zahtjev sastoji se u tome da se ublažavaju uvjeti pod kojima bi potpomognuto umiranje trebalo biti dopustivo (na primjer ograničavanje na neizlječive bolesti u završnoj stadiju), kao i grupe osoba za koje treba biti dozvoljeno (na primjer samo za odrasle osobe). Primjerice, neke zemlje koje su potpomognuto umiranje uz određene obaveze u početku zakonski omogućile samo za odrasle, kasnije su ga proširile i

na djecu. Prema tradicionalnom shvaćanju, liječnik pomaže u suzbijanju bolesti. Pacijenti su puni pouzdanja da im liječnik pomaže da ozdrave. Ako liječnici imaju dozvolu aktivno ubijati (ubijanje na zahtjev) taj važan odnos pouzdanja može biti osjetno poremećen. Liječničke udruge ukazuju na opasnost gubitka tog pouzdanja. Zagovornici usmrćivanja na zahtjev i potpomognuto samoubojstvo vide u takvoj lječničkoj podršci, međutim, mogućnost za podnošljivu smrt.

Umrijeti na način dostojan čovjeka

Rasprava o pružanju pomoći pri umiranju se većinom vodi jednostrano i odnosi se uglavnom na pitanje da li je etički moguće zastupati i zakonski dozvoliti odn. poticati usmrćivanje na zahtjev i potpomognuto samoubojstvo, dakle pomoć za ubrzanje umiranja.

Često puta u drugi plan dolazi, s kršćanskog stanovišta, daleko važniji aspekt, kako pažnjom i ublažavanjem patnje pomoći umirućem.

Očito je da se nitko ne bi na kraju života želio osjećati osamljenim i napuštenim ili čak prepuštenim samome sebi. Radi poštovanja čovjekovog dostojanstva, potrebna je upravo u toj fazi života obazriva, pažljiva i osjećajna skrb i pratnja. Tome mogu doprinijeti kvalificirana palijativna medicina kao i duhovno i tjelesno njegovanje umirućega.

Kršćanska stanovišta

S kršćanskog gledišta život je Božji dar. Na osnovi Božje ljubavi i odanosti čovjeku (slika Božja) pripada mu dostojanstvo neovisno o njegovim sposobnostima ili njegovom zdravstvenom stanju. Shodno tomu usmrćivanje na zahtjev kao i pripomoć pri samoubojstvu prekršaj je protiv Božje zapovijedi „Ne ubij!“

Život kao dar Božji ne smije nitko samovoljno okončati. To međutim ne znači da treba primjenjivati sve zamislive mogućnosti produženja života. S kršćanskog stanovišta nije grijeh ako bolesni ili umirući odustaju od terapija ili dugotrajnih mjera liječenja ili ako se takve terapije i mjere prekidaju, jer bolesnik „želi umrijeti u miru“.

Slijedeći zapovijed ljubavi prema bližnjemu, obitelji, zajednica i dušobrižnik su pozvani brinuti o

teškim bolesnicima i umirućima na način da ih tješe da će biti napušteni i prepušteni sami sebi i da neće moći podnijeti umiranje. Od velikog je značenja za teške bolesnike i umiruće mogućnost ljubaznog i brižnog praćenja od strane obitelji i stručnog osoblja u nekom ugodnom smještaju, kod kuće, u hospiciju ili nekoj palijativnoj ustanovi.

Isto je tako važno znati da palijativno-medicinsko praćenje može u mnogim slučajevima bolove i tegobe na kraju života učiniti podnošljivijima. Pritom treba, međutim, priznati da ni optimalne okolnosti nisu rješenje za sve. Svijest i vjera u naš vječni život i našu budućnost kod Boga mogu ublažiti strah od rastanka.

Stav Novoapostolske Crkve

Svaki čovjek ima pravo na umiranje u dostojanstvu. Pasivna eutanazija i palijativna medicina dolaze u obzir za osobu koja leži na samrti i za koju nema izgleda da će ozdraviti ili da joj se mogu smanjiti patnje. To s kršćanskog stanovišta treba biti samo pomoć pri umiranju ali ne i ubrzanje umiranja.

Usmrćivanje na zahtjev kao i pomoć pri samoubojstvu su kršenje Božje zapovijedi „Ne ubij!“

Dopuštanje umiranja odustajanjem od mjera koje mogu produžiti život nije u suprotnosti s načelima kršćanske vjere. Ublažavanje bolova ili samog procesa umiranja s ciljem kontrole simptoma može sadržavati neznatan rizik da će se njima skratiti život. Budući da se te mjere poduzimaju s ciljem kontrole simptoma, može ih se podržati.

Palijativna medicina može bolove i tegobe na kraju života u mnogim slučajevima učiniti podnošljivima. Davanje hrane i infuzije treba nastaviti sve dok se tako pomaže umirućem, a da ga se ne opterećuje.

U skladu s kršćanskom slikom čovjeka treba paziti da se teškom bolesniku i umirućem omogući ljubazno, brižljivo i pažljivo praćenje od strane obitelji i stručnog osoblja u nekom ugodnom smještaju.

Za umiruće i njihovu obitelj je važna dušobrižnička pratnja sa sadržajima evanđelja koja postojano i pouzdano nude uporište i oslonac u fazi života u kojoj se mnogo toga mijenja. Dušobrižnička pratnja može ublažiti strahove i mobilizirati duhovno-duševne snage.

Odluke o načinu liječenja na kraju života treba prepustiti samom pacijentu, koji pritom može potražiti savjet liječnika i svoje obitelji. Ako to više nije moguće, odluku treba donijeti ubitelj zajedno s odgovornim liječnicima pri čemu valja posebno voditi računa o pretpostavljenoj volji pacijenta.

U mnogim je slučajevima stoga od velike pomoći ako postoji pismeno očitovanje pacijenta kojim je izrazio svoju volju.

Izdane smjernice i zakone valja uvažavati ukoliko se ne protive kršćanskim vrijednostima.

Sažetak

Svaki čovjek ima pravo umrijeti u dostojanstvu. Pomoć pri umiranju i palijativna medicina dolaze u obzir za osobu koja leži na smrti i za koju nema

izgleda da će ozdraviti ili da joj se mogu smanjiti patnje. To može s kršćanskog stanovišta biti samo pomoć pri umiranju ali ne i pomoć za brže umiranje. Nije u suprotnosti s načelima kršćanske vjere dopuštanje umiranja odustajanjem od mjera koje mogu produžiti život i smanjiti bolove ili ublažiti sam proces umiranja uz kontrolu simptoma s neznatnim rizikom da će se tako skratiti život.

U skladu s kršćanskom slikom čovjeka palijativno-medicinsko praćenje ima veoma veliko značenje. Prisustvo bliskih ukućana kao i dušobrižnička pratnja u duhu evanđelja mogu ublažiti strahove i mobilizirati duhovno-duševne snage.

Pisana očitovana volja pacijenta može pomoći da bude popraćen i zbrinut na željeni način.